

»O, fak,« je rekla objokana in nasmejana hkrati, ko je nekaj minut po olimpijskem kronanju stopila pred mikrofonski Televizije Slovenija. V živo, v eter, za večnost. »O, fak!« vzklik, ki je postal simbol vsega. Tega, koliko ji je plezanje na Olimp – in prvič na največjem športnem dogodku ta prisposoba vsaj v prvem delu velja čisto dobresedno – pomenilo. Tega, kakšno olajšanje je prišlo na koncu tistega, kar se je vsem ostalim zdelo tako zelo samoumevno, da bi bilo na tej ravni športnih presežkov težko bolj. Toda 'o, fak' je bil tudi način, na katerega je Slovenka pometla s konkurenco v kombinaciji treh disciplin in status absolutne favoritinje potrdila z absolutno zmago. Z najabsolutnejšim – če taka kategorija ne obstaja, smo si jo ravno izmislili za to priložnost – olimpijskim zlatom.

ANDREJ MILJKOVIČ

Veliko stvari zelo veliko pove o tem, zakaj so Tokio izbrali za olimpijsko zibelko **športnega plezanja** in kaj ta šport tukaj pomeni. Pravzaprav že resnično spektakularna lokacija, na katero so postavili športni park z zunanjimi stenami, z vrha katerih je – če bi katera od plezalk za to seveda imela čas – razgled resnično imeniten. Na eno stran obmorska promenada s pomorskim muzejem in pristaniščem za izletniške ladjice, na drugo stran pa prek Mavričnega mostu proti neštetim stolpnicam poslovnega središča japonske prestolnice. A rekli boste, da je to le za tiste, ki lahko splezajo dovolj visoko, da Sloveniji prinesejo tretje zlato olimpijsko odličje na teh igrah. Brez skrbi. Če vas pot kdaj zanese v tokij-

sko četrt Aomi, boste videli, da je tekmovaljevo potekalo na prekrasnem trgu, obkroženo z nekaj iz skupine najimenitnejših hotelov, pravimi novodobnimi palačami z avtosalonimi in butičnimi nakupovalnimi središči. Ena od top lokacij, pravi tukajšnja mladina, ki posedla po trendovskih lokalih, v bližnjem parku ali na omenjeni promenadi. In ki je bila prav tako eden od pokazateljev, kaj plezanje pomeni za naše gostitelje in kaj jim je pomenila krstna olimpijska tekma. Podobno je bilo – pravijo –, ko so tekmovali fantje, s tem da je zaradi petkovega večera (tudi ta termin pove zelo veliko) kombinacijski obračun deklet privabil še več zanimanja. Saj veste, gledalcev uradno v Tokiu ni, toda stena je kar visoka, ponoči je idilično osvetljena in vidna s prijetnih

lokacij, na katerih so se ljudje posedli po travi, po pločnikih in po raznih priložnostnih stolčkih. Množica ljudi. Razni varnostniki in policisti, ki na Japonskem okrog ukrepov lahko le svetujejo in prosijo, ne pa zares ukažejo, kaj šele sankcionirajo, so sicer nekaj poskušali, vendar bili v ogromni večini brez uspeha. Ignorirali jih je bilo pripravljeno precej več športnih navdušencev, kot je pivec pripravljenih kakšnega spiti ali kot je lastnikov restavracij pripravljenih imeti lokale odprte po osmi uri zvečer. Ustvarili so imenitno vzdušje, ki bi človeka hitro prepričalo, da bi zadevo spremljal od tam – navijali so za vse nastopajoče, vzklikali, ploskali. A glej ga, zlomka, od nekod se je zelo veliko ljudi znašlo tudi v notranjosti tekmovališča – na tribunah. Vidi se, da

smo v zaključku iger, veliko ljudi ima že popolno pravico gibanja in vse več je tudi takih, ki lahko obiskujejo tekmovališča. Večina tujcev, jasno, a tudi lokalnih prostovoljcev in zaposlenih v raznih produkcijskih ekipah. Vse skupaj je bilo tako, da je bilo res videti, kot da bi šlo za spektakel pred pravimi gledalci.

Najprej solze zadrževala, da bi pokazala spoštovanje

Ne spomnimo se, da bi bil kakšen slovenski športnik tako izrazit favorit za zlato olimpijsko odličje. Sliši se nekoliko nepošteno do Janje, zveni precej pretirano samoumevno, toda če se pogovarjamo odkrito, smo o zlatu govorili vsi. Ne samo slovenska

odprava, tudi gostitelji z dvema adutinjama na nobeni točki svojima dekletoma niso dajali prave možnosti. Še več, v prepričanju, da je Janja najboljša, in v vsem občudovanju, ki ga do nje čutijo, je bilo navijanje na tistih javnih zbirališčih najglasnejše, ko je plezala ... Slovenka. Znotraj tekmo-

Ko smo že mislili, da tu ne bo Slovaške ...

Nismo še bili na olimpijskih igrah – vsaj ne na poletnih –, na katerih bi vsi tako zelo dobro vedeli, kaj je Slovenija. Je že tako, da imamo tukaj košarkarje na čelu z Luko Dončićem, oba genialna supervezdnika kolesarja – torej prav tako predstavnika globalnega športa – in potem je tu še Janja Gambret, ki je na Japonskem res noro prijeljubljena. Že dva dneva se ni bilo mogoče s še tako majhnim slovenskim obeležjem pojaviti med Japonci, da ne bi spraševali zanjo. Na tekmovališču pa tako ali tako – prav noro je, koliko vedo o njej in nasploh o nas s sončne strani Alp. No, vseeno pa je uradni Twitter profil olimpijskih iger ob počastitvi Janjine imenitne zlate kolajne čezno nalepil veliko zastavo ... Slovaške. Skoraj si drznemo reči, da profila ne upravljajo naši gostitelji ...

vališča pa prav tako. Kot da bi vsi vključno z Japonci čutili, da bi se, če bi šlo karkoli narobe in Janja ne bi osvojila zlata, zgodila velika krivica oziroma najvišjega olimpijskega priznanja ne bi dobil nekdo, ki tako zelo vlada v svojem športu kot le redki na teh igrah. Resnično je bil bolj kot karkoli prisoten občutek, da vsi vedo, da Gambretove ni mogoče premagati po normalni poti – torej da bi bila katera preprosto boljša od nje. Da vsi vedo, da lahko za senzacijo poskrbi le huda smola – in v tem častnem okolju, v tem častnem športu tega ni hotel nihče. Prav-

zaprav še najmanj Japonci, ki so delovali, kot da vedo, da se preprosto ne sme končati drugače kot z Zdravljico. Navdušenje se je do nje le stopnjevalo. Ko je Janja precej popravila svoj dosežek v hitrostnem plezanju in osvojila peto mesto, kar je sama označila za najboljši mogoči scenarij, je bila še bližje zlatu, podpora pa se je še okrepila. Na balvanih je jemala dih, tako zelo brez konkurence je bila. In ko je na koncu v zadnji disciplini, v težavnosti prišla precej višje kot vse pred njo, je sicer še obstajala teorija, ki bi ji lahko odnesla zlato, a res zgoj teorija. Celo na tisti točki prave napetosti ni bilo – kar na eni strani spet ni pošteno do fantastične slovenske športnice, na drugi strani pa ji ravno to dejstvo izreka najgloblji poklon. Ki si ga za predstavo, s katero je ne samo premagala vse, temveč jih deklasirala, zasluži tako zelo, da si ga bolj ne bi mogla. Za kakšen pritisk je šlo in kako lahko je biti prepričani navijač ali spremljevalec dogajanja ter kako težko je biti tako dominanten športnik, so govorile solze, ki so tekale v potokih. »Najprej sem solze zadrževala, saj sem hotela biti spoštljiva tako do obeh domačink, ki sta zaostali za mano, kot do punc, ki so zadnjo disciplino še morale opraviti. Duška sem si dala, šele ko so vse odplezale vse. In si ga bom še dala,« sta se ves čas mešala jok sreče in smeh, kakršnega vidimo redko.

Najprej žalost, nato obrnila sebi v prid! In tisto vprašanje ...

»Pritisk je bil izjemen. Včasih sem mislila, da je pritisk

velik na svetovnem pokalu ali na kakšnem svetovnem prvenstvu.

Toda tisto

ni nič v

primerjavi s tem. Olimpijske igre, prvič moj šport na njih, na Japonskem in še moja vloga, o kateri so res vsi govorili, da bom zlata. Vam je lahko reči,« se je smejala in nadaljevala: »V resnici seveda ni niti približno tako, kot se zdi na zunaj. Garala sem, pravzaprav sem bila tako osredotočena na olimpijske igre, da imava s trenerjem načrt dela le do letošnjega avgusta. Zdaj sploh ne vem, kaj bova,« se je smejala še bolj. »Toda imam zlato. Važno je, da imam zlato, ki sem si ga tako zelo želela.«

In za katerega se je ob začetku epidemije zdelo, da ga bo ogrozila

prestavitve iger za leto dni. Na koncu se je obrnilo povsem drugače. »Že tako ali tako mi ni bilo všeč, da se bo na igrah tekmovalo zgolj v kombinaciji. Nato pa je prišla še prestavitve in seveda je prišla v trenutkih, ko sem bila v najboljši mogoči formi. Bala sem se, da bo šlo kaj narobe, zelo sem bila razočarana. Toda nato sem se pomirila in se odločila, da bom zadevo izkoristila sebi v prid. Ohranjala sem formo v mojih dveh disciplinah, hkrati pa pospešeno poskušala priti zraven v hitrosti. Tako sem letos imela celo še boljše izhodišče, kot bi ga imela pred letom dni. Bilo me je le strah, da bodo igre še enkrat prestavili, tako da sem zelo hvaležna, da so jih uspeli izpeljati,« je odkrito povedala, preden je dobila še en aplavz na odprti sceni, ko se je skozi množico prostovoljcev in japonskih novinarjev odpravila še na tiskovno konferenco. Z nasmehom, vedrino in milino, kakršno premore le ona, je oča-

rala tudi tam, preden je poskrbel za še en prizor, ki si ga bomo zapomnili za vedno. Zunaj protokolov je k njej pristopil novinar neke plezalne spletne strani, z dobesedno tresočo roko držal telefon in povedal, da gre tudi za ljubiteljskega plezalca. Ter za takega oboževalca, da tako imenovani selfiji preprosto niso mogli uspeti in da smo vlogo fotografa prevzeli mi. Jasno, z Janjo imamo posebno zgodovino in odlične odnose – navsezadnje te ne vprašajo vsak dan, ali si v steni tako močna, da bi lahko počela karkoli, kar navadni ljudje počnemo drugje. In ne, takrat nismo mislili na kosilo, temveč na ljubljenje z drugim plezalcem. Oprostite, a nismo mogli mimo tega, spada med naše bolj imenitne spomine pogovorov s slovenskimi športniki. In tudi ta spomin se je zdaj pozlatil – zakaj pa ne?

Pritisk je bil izjemen. Včasih sem mislila, da je pritisk velik na svetovnem pokalu ali na kakšnem svetovnem prvenstvu. Toda tisto ni nič v primerjavi s tem. Olimpijske igre, prvič moj šport na njih, na Japonskem in še moja vloga, o kateri so res vsi govorili, da bom zlata. Vam je lahko reči. Najprej sem solze zadrževala, saj sem hotela biti spoštljiva tako do obeh domačink, ki sta zaostali za mano, kot do punc, ki so zadnjo disciplino še morale opraviti. Nisem hotela

**proslavljati pred
njimi, hotela sem
počakati, pa čeprav
mi je občasno
uhajalo. Seveda
sem vedela, da sem
zmagala, a dejansko**

**je bilo morda
videti, kot da ne
vem. Duška sem si
dala, šele ko so vse
odplezale vse. In si
ga bom še dala.**

KOMBINACIJA – FINALE (Ž)

tekmovalka	hitrost	balvani	težavnost	zmnožek
1. J. Garnbret (Slo)	5	1	1	5
2. M. Nonaka (Jap)	3	3	5	45
3. A. Nogučī (Jap)	4	4	4	64
4. A. Mirosław (Pol)	1	8	8	64
5. B. Raboutou (ZDA)	7	2	6	84
6. A. Jaubert (Fra)	2	6	7	84
7. J. Pilz (Avt)	6	5	3	90
8. C.-h. Seo (Jko)	8	7	2	112

